

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство аграрної політики та продовольства України
Федерація аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України
Департамент агропромислового розвитку
Херсонської обласної державної адміністрації
Спілка економістів України
Переяслав-Хмельницький державний педагогічний
університет ім. Григорія Сковороди
Херсонський національний технічний університет
Бердянський університет менеджменту і бізнесу
Полтавська державна аграрна академія
Новокаховський гуманітарний інститут
Київського університету «Україна»
Каховський державний агротехнічний коледж**

Федерація професійних бухгалтерів
та аудиторів України

ДВНЗ «ХДАУ»

Кафедра обліку і оподаткування

ЗБІРНИК ТЕЗ

Всеукраїнської науково-практичної інтернет- конференції

**НАУКОВО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ
АГРАРНОЇ СФЕРИ: ОБЛІК, ОПОДАТКУВАННЯ І КОНТРОЛЬ**

21-22 листопада 2019 рік

м. Херсон

УДК [657:336.221]:338.43

НЗ4

Науково-економічні аспекти розвитку підприємств аграрної сфери: облік, оподаткування і контроль. Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція. - 21-22 листопада 2019 рік – Херсон: ДВНЗ «ХДАУ», 2019. - 365 с.

Матеріали конференції спрямовані на науковий пошук, узагальнення та розроблення рекомендацій щодо можливих шляхів вирішення основних проблем розвитку обліку, аудиту та оподаткування підприємств аграрної сфери.

Рекомендовано до друку Вченою радою економічного факультету ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» (протокол №4 від 22.11.19 р.)

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Кирилов Юрій Євгенович, ректор ДВНЗ «Херсонський ДАУ», д.е.н., професор;

Аверчев Олександр Володимирович, проректор з наукової роботи та міжнародної діяльності ДВНЗ «Херсонський ДАУ» д.с-г. н., професор;

Грановська Вікторія Григорівна, декан економічного факультету ДВНЗ «Херсонський ДАУ», д.е.н., доцент;

Мармуль Лариса Олександрівна, професор кафедри обліку і оподаткування ДВНЗ «Херсонський ДАУ», д.е.н., професор;

Жосан Ганна Володимирівна, помічник з наукової роботи та міжнародної діяльності ДВНЗ «Херсонський ДАУ», к.е.н., доцент;

Ігнатенко Микола Миколайович, завідувач кафедри економіки ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький педагогічний університет імені Григорія Сковороди», д.е.н., професор;

Сарапіна Ольга Андріївна, завідувач кафедри обліку, аудиту і оподаткування Херсонського національного технічного університету, д.е.н., професор

Плаксієнко Валерій Якович, завідувач кафедри бухгалтерського обліку Полтавської державної аграрної академії, д.е.н., професор;

Скрипник Світлана Валентинівна, в. о. зав. кафедрою обліку і оподаткування, ДВНЗ «Херсонський ДАУ», к.е.н., доцент;

Рунчева Наталія Вікторівна, проректор з наукової роботи Бердянського університету менеджменту і бізнесу, к.е.н., доцент кафедри обліку і фінансів;

Корчагіна Віта Григорівна, проректор з наукової роботи Новокаховського гуманітарного інституту Київського університету «Україна», к.е.н., доцент.

Шевчук Анжела Василівна, викладач-методист, голова циклової комісії обліково-економічних дисциплін Каховського державного агротехнічного коледжу.

Тексти матеріалів тез подані в авторській редакції. Відповідальність за точність, достовірність і зміст поданих матеріалів несуть автори.

@ Херсонський державний аграрний університет, 2019

ЗМІСТ

1. НАУКОВО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Акулов Д.О., Круковська О.В. Дисконтування заборгованості в бухгалтерському обліку	10
Братчук Ю.О., Скрипник С.В. Вплив організаційно-технологічних особливостей видавничої діяльності на облікову систему	13
Буцхригідзе Є.В., Коваль С.В. Крадіжка та псування майна: порядок дій і документальне оформлення	15
Величко А.С., Мармуль Л.О. Базові принципи формування облікової політики для водопровідно-каналізаційного господарства	18
Волковська Л.О. Внутрішній контроль: економічна сутність та місце в системі управління	20
Грибовська Ю. М., Крупа К. П. Облік повернення товару покупцем	23
Грибовська Ю. М., Неженцева Т. О. Відповідальність за неподання фінансової звітності малих підприємств	24
Дерій О. І., Круковська О.В. Облік та оподаткування резерву сумнівних боргів	25
Дерій О.І., Ярова Знецінення запасів: облік та податкові наслідки	28
Дедіков В.О. Пристемський О.С. Казначейське обслуговування бюджетів об'єднаних територіальних громад в Україні	31
Драгота І.П. Шляхи вдосконалення обліку дебіторської заборгованості	33
Карнаушенко А.С. Особливості автоматизації обліку торговельних підприємств	36
Келлер Ю. А. Облікова політика підприємств України	40
Кириченко Ю. О. Порядок проведення інвентаризації	42
Кішканова Т.В. Економічна сутність фінансових результатів у системі бухгалтерського обліку	46
Корінь М. М. Імплементация автоматизованої інформаційної системи обліку в практичну діяльність вітчизняних підприємств	49
Королевич Н.Г., Оганезов И. А. Підвищення ефективності виробництва паливних брикетів і пеллет з костриці льону в республіці Білорусь	51
Кравчук А. О., Андрюшкова С.А. Заробітна плата в економіці України: рівень купівельної спроможності	54
Кравченко В.В. Облік процесу виробництва та постачання	57
Кривицька Є. О. Облік результатів первісного визнання сільськогосподарської продукції у фермерських господарствах	60
Кривицька Є. О. Інформаційні системи і технології бухгалтерського обліку в управлінні підприємством	62
Круковська А. В. Сутність власного капіталу як обліково економічної категорії	64

Куліковський М.М. Основні форми зовнішньоекономічної діяльності та види зовнішньоторговельних операцій	67
Ладигіна Л.В., Пристемський О.С. Готова продукція рослинництва як об'єкт обліку витрат аграрних підприємств	70
Лисенко В. М. Облік послуг мобільного зв'язку	73
Ломако К.П., Коваль С. В. Облік витрат машинно-тракторного парку в аграрних підприємствах	75
Мармуль Л.О., Бадзян І.М. Впровадження управлінського обліку для контролю за рухом і використанням запасів	78
Матвієнко В.П., Скрипник С.В. Впровадження системи управлінського обліку на підприємствах торгівлі	80
Мацак М.С., Грищенко Я.О. Шляхи удосконалення обліку виробництва продукції на аграрному підприємстві	82
Пагул Д.М., Сакун А. Ж. Управлінський аспект обліку витрат операційної діяльності	84
Пашинний А.В., Коваль С.В. Продаж товару із застосуванням тендерних процедур	86
Пінаєва Н. О., Коваль С. В. Сутність позабалансового обліку на прикладі підприємств та банків	88
Пітомець О.С., Пристемський О.С. Організація обліку виробництва продукції рослинництва	90
Романюк В.М. Облік і оподаткування бізнес-процесів на підприємстві	92
Романішина В. В., Скрипник С. В. Податкове адміністрування в формуванні системи розрахунків і платежів	95
Скакун Р. Ю. Оподаткування грошових переказів отриманих із-за кордону	97
Соколова М. П. Організація податкового обліку витрат на створення та функціонування сайтів підприємства	100
Стратієнко М. Ю., Пристемський О. С. Порядок створення й обліку забезпечення на виплату відпусток	103
Стрихар О.Л., Скрипник С.В. Роль контролю в системі управління і облікового забезпечення фінансових результатів	106
Сухорукова О.С., Пристемський О.С. Оподаткування аграрних підприємств	108
Тутов І.В., Пятигорець О.І., Клименко О.Ю. Методичні основи обліку витрат на виробництво продукції рослинництва в аграрних підприємствах	111
Халілова Ф. М. Облік процесу реалізації готової продукції та формування фінансових результатів	114
Храпунова Т. Є. Облік процесу постачання	116
Чебурахов О. А. Групи платників єдиного податку в Україні	119
Черниш Н.С. Особливості оподаткування аграрних формувань за спрощеною та загальною системою	122

Шарандак Н.В., Коваль С.В. Проблеми визначення податкового кредиту при безоплатному отриманні товару від нерезидента	125
Шаруділова О. О. Особливості податкового обліку операцій з виплати дивідендів	127
Шахман К.Г., Коваль С.В. Стягнення матеріальної шкоди із працівника	130
Шестова М.А., Яценко В. Ф. Особливості організації обліку у закладах ресторанного господарства	133
Шестова М. А. Відображення в обліку нотаріальних послуг та оплата послуг адвокатів	135
Юрчик Н.С., Султан В.В. Удосконалення обліку розрахунків за виплатами працівникам в сільськогосподарських підприємствах	137
Ярмоленко Г.Є., Пристемський О.С. Організація обліку та аудиту основних засобів на підприємствах	140
2. ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА РОЗВИТКУ КОНТРОЛЮ, АУДИТУ ТА АНАЛІЗУ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	
Андрієць Т.Г., Пристемський О.С. Формування фінансових результатів як засіб підвищення прибутковості підприємства	143
Ашмаріна І. С., Круковська О.В. Формування і використання прибутку підприємства	146
Бакуменко Т.О. Контроль за організацією розрахунково-касового обслуговування в банку	149
Бубир І.В. Термін корисного використання основних засобів як елемент облікової політики підприємства	151
Груненко Д. О., Круковська О.В. Основний засіб амортизовано, а залишкова вартість - нуль: як бути?	154
Гуртовенко А.В., Ковтун В.А. Характеристики та структура ресурсного потенціалу аграрних підприємств	157
Дяченко Т.А., Ковтун В.А. Фінансові інструменти як різновид біржових товарів	161
Ігнатенко М. М., Леваєва Л. Ю., Цибуля Р. В. Управління соціально-економічним потенціалом аграрних підприємств	164
Коваль С.В. Відповідальність суб'єктів аудиту: шляхи забезпечення	166
Колодяжна Т.В. Об'єкт як важливий елемент оцінки вартості компанії	169
Кофанова О.В. Перебудова автотранспортного комплексу України в контексті спрямування країни до ЄС	172
Кривицька Є. О. Перспективи та особливості бухгалтерського обліку в комп'ютерному середовищі	175
Криворучко Г.В. Бюджетування, що орієнтоване на результат, як базис до контролю та аналізу в системі управління підприємством	177
Ларіна А.О., Сакун А. Ж. Система внутрішнього аудиту розрахункових операцій	180
Мельниченко М. Г. Безтарифна система оплати праці: сутність, доцільність та переваги застосування	182

Шахман К.Г.
Коваль С.В. к.е.н., доцент
 ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»
 м. Херсон

СТЯГНЕННЯ МАТЕРІАЛЬНОЇ ШКОДИ ІЗ ПРАЦІВНИКА

Законодавством України у питанні застосування роботодавцем матеріальної відповідальності до працівників встановлено, що працівник несе таку відповідальність виключно за пряму, дійсну шкоду. Таким чином, опосередкована шкода, що виражається, як правило, у вигляді недержаних доходів та/або втраченої (упущеної) вигоди, на працівника не може бути покладена згідно зі ст. 22 Цивільного кодексу України [1] та відповідно до норм чинного законодавства про працю. КЗпП України суворо обмежує можливості роботодавця щодо безпідставного або безмежного стягнення з працівників шкоди, завданої ними його майну. Саме через врахування зносу (амортизації) майна протягом певного періоду залишкова вартість даного майна буде суттєво нижчою від суми витрачених роботодавцем коштів на придбання такого майна, що й повинно виражати реальну вартість майна на момент його пошкодження або знищення. Існують такі види матеріальної відповідальності:

- обмежена – у розмірі прямої дійсної шкоди, але не більше середньомісячного заробітку працівника (ст.133 КЗпП). Наприклад, керівники підприємств та їх заступники несуть обмежену матеріальну відповідальність за неправильне зберігання матеріальних цінностей;

- повна – у повному розмірі шкоди, заподіяної підприємству з вини працівника;

- колективна (бригадна) – встановлюється при спільному виконанні працівниками окремих видів робіт, пов'язаних зі зберіганням, обробкою, продажем (відпуском), перевезенням або застосуванням у процесі виробництва переданих їм цінностей.

Працівник несе, як правило, обмежену матеріальну відповідальність, а повну – тільки у випадку, прямо передбачених законом (ст.134 КЗпП), наприклад, якщо з ним був укладений договір про повну матеріальну відповідальність [2].

Згідно зі ст.135¹ КЗпП письмові договори про повну матеріальну відповідальності можуть укладатися із працівниками які досягли 18 років, обіймають посади або виконують роботи, безпосередньо пов'язані зі зберіганням, обробкою, продажем (відпуском), перевезенням або застосуванням у процесі виробництва переданих їм цінностей.

Таким чином, договір про повну індивідуальну матеріальну відповідальність може укладатися із працівником, який досяг повноліття, при виконанні одночасно двох умов: - посада, яку він обіймає, або робота, яку виконує, міститься в переліку №477; - виконання працівником посадових обов'язків або виконання ним роботи за спеціальністю безпосередньо пов'язане зі зберіганням, обробкою, продажем (відпуском), перевезенням або застосуванням у процесі виробництва довірених йому цінностей [1].

Це означає, що наявність посади або роботи в переліку №447 не дає підстав для укладення зазначеного договору, якщо в трудових функціях працівника відсутні перелічені вище обов'язки (лист №61). Як правило, зміст трудової функції працівника визначається розділом «Завдання та обов'язки» посадової інструкції. Для довідки: у переліку №447 наводиться зразок типового договору про повну індивідуальну матеріальну відповідальність.

Такий договір укладається, коли неможливо розмежувати матеріальну відповідальність кожного працівника й укласти з ним окремих договір про певну матеріальну відповідальність (ст.135² КЗпП).

Перелік робіт, при виконанні яких може вводитися колективна (бригадна) матеріальна відповідальність, умови її застосування та типова форма договору про колективну (бригадну) матеріальну відповідальність затверджено Наказом №43. Так, цей договір укладається із працівниками, які приймають від населення всі види платежів і виплачують гроші через касу, або при здійсненні касових операцій.

Умови притягнення працівника до матеріальної відповідальності. Загальні підстави та умови притягнення працівників до матеріальної відповідальності викладено в ст.130 КЗпП. Згідно із цією нормою працівники несуть матеріальну відповідальність за шкоду, заподіяну підприємству внаслідок невиконання своїх трудових обов'язків. Матеріальну відповідальність, як правило, обмежується певною частиною зарплати працівника та не повинна перевищувати повного розміру заподіяної шкоди (за винятком установлених законодавством випадків) (ч.2 ст.130 КЗпП). Для притягнення працівника до матеріальної відповідальності повинні одночасно дотримуватися чотирьох умов (ст.130 КЗпП):

- працівник порушив свої трудові обов'язки;
- підприємству заподіяно пряму дійсну шкоду протиправними діями (бездіяльністю) працівника;
- є причинний зв'язок між допущеним порушенням і завданою шкодою;
- встановлено вину працівника.

Під прямою дійсною шкодою розуміють втрату, погіршення або зниження цінності майна, необхідність для підприємства нести втрати на відновлення, придбання майна або інших цінностей або додаткові грошові виплати. До категорії прямої дійсної шкоди, зокрема, відносяться.

- нестача матеріальних цінностей, виявлена в матеріально відповідальній особи або іншої особи, якій матеріальні цінності передані у зв'язку з виконанням нею трудових обов'язків. У цьому випадку матеріальна відповідальність можлива тільки при недостатчі понад норми природних втрат. Якщо втрата природна, то притягти працівника до матеріальної відповідальності неможливо;

- втрата матеріальних цінностей. Під втратою розуміються такі випадки, коли майно було в наявності, а потім його не стало;

- знищення матеріальних цінностей. Частіше знищення як підстава для притягнення до матеріальної відповідальності буває пов'язане з дією стихійних

сил обумовлена виною працівника. Наприклад, вогонь – це стихія і може бути викликана порушенням працівником правил пожежної безпеки.

Порядок стягнення шкоди із працівника. Розглянемо декілька варіантів стягнення матеріальної шкоди із працівника.

Варіант 1. Стягнення суми шкоди на підставі наказу роботодавця. Керівник підприємства видає наказ про утримання суми шкоди із зарплати винного працівника. Важливий нюанс: наказ повинен бути виданий не пізніше двох тижнів із дня виявлення шкоди, а здійснювати відрахування можна тільки через сім днів із моменту ознайомлення працівника з наказом (ст. 136 КЗпП). Недотримання строку, встановленого для видання наказу, може спричинити його визнання незаконними у судовому порядку.

Слід пам'ятати про обмеження, встановлені ст.128 КЗпП: при утриманні із зарплати суми шкоди відрахування не повинні перевищувати 20% виплаченої зарплати. Якщо працівник не згодний з таким стягненням, він має право звернутися до суду (ст. 136 КЗпП).

Варіант 2. Працівник добровільно погашає сушу шкоди. У цьому випадку працівник пише заяву про те, що бажає добровільно відшкодувати шкоду або шляхом унесення грошей у касу підприємства, або шляхом передачі майна, аналогічного відсутньому або пошкодженому. На підставі такої заяви видається наказ по підприємству.

Матеріальна відповідальність буває обмежена та повна; індивідуальна та колективна (бригадна). Як правило, працівник несе обмежену матеріальну відповідальність у межах середньомісячного заробітку. Матеріальна відповідальність понад середньомісячний заробіток допускається тільки у випадках, передбачених законодавством [3]. Колективна (бригадна) матеріальна відповідальність уводиться, коли неможливо розмежувати матеріальну відповідальність кожного працівника й укласти з ним договір. Притягти працівника можна тільки при одночасній наявності чотирьох умов: працівник порушив свої трудові обов'язки; підприємству заподіяно пряму дійсну шкоду; є причинний зв'язок між порушенням і шкодою. Для встановлення винних осіб і розміру заподіяної шкоди необхідно провести службове розслідування.

Стягнути матеріальну шкоду можна на підставі наказу про притягнення до матеріальної відповідальності винного працівника та про утримання шкоди з його зарплати або згідно із заявою працівника, який бажає добровільно відшкодувати заподіяну підприємству шкоду.

Список використаних джерел

1. Цивільний кодекс України від 16.01.03 р. №435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/> (дата звернення 20.11.2019 р.).
2. Кодекс законів про працю України від 10.12.71 р. №322-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/> (дата звернення 20.11.2019 р.).
3. Порядок визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей № 116. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/> (дата звернення 20.11.2019 р.).